

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΓΔ Αναφορών & Θεσμικής Υποστήριξης
Δ/νση Αναφορών & Δημοσιότητας
Τμήμα Αναφορών & Εκθέσεων
Ελ. Βενιζέλου (Πανεπιστημίου) 25 - 27 Αθήνα,
ΤΚ: 10564

ΠΡΟΣ: Υπηρεσία Συντονισμού
ΚΟΙΝ: Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
Ιδίου Υπουργείου

ΘΕΜΑ: Απάντηση επί της υπ. αριθ. 3679/25.2.2025 ερώτησης κοινοβουλευτικού ελέγχου.
Σχετ.: Το από 25/2/25 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Γραφείου Αναπληρωτή Υπουργού.

Σε απάντηση του ως άνω σχετικού για την εν θέματι ερώτηση, σημειώνονται τα εξής:

Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0» (ΕΣΑΑ) εγκρίθηκε στις 13 Ιουλίου 2021 από το Συμβούλιο Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin), με αρχικό προϋπολογισμό 30,5 δισ. Ευρώ, το μεγαλύτερο ποσό ως ποσοστό του ΑΕΠ από οποιαδήποτε άλλη χώρα στην Ευρώπη (16,7% του ΑΕΠ, έναντι κάτω του 15% τα αμέσως επόμενα κράτη). Μετά και την αναθεώρηση του Σχεδίου του Δεκεμβρίου 2023, οι συνολικοί ευρωπαϊκοί πόροι από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΤΑΑ) για την Ελλάδα ανέρχονται πλέον σε 36 δισ ευρώ εκ των οποίων 18,22 δισ για επιχορηγήσεις και 17,7 δισ για το δανειακό πρόγραμμα. Ο προϋπολογισμός αυτός αντιστοιχεί σε 19,7% του ΑΕΠ του 2021, με την Ελλάδα να παραμένει 1η ανάμεσα στα 27 Κράτη-Μέλη ως προς τους πόρους που εξασφάλισε βάσει του ΑΕΠ του 2021. Αλλά και με όρους ΑΕΠ 2023, η Ελλάδα παραμένει 1η χώρα ως προς τους πόρους που έχει εξασφαλίσει καθώς αντιστοιχούν στο 16,3% του ΑΕΠ του 2023.

Σε ό,τι αφορά στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ως προς τις εκταμιεύσεις: Από τα 36 δισ ευρώ που αναλογούν στην Ελλάδα έχουν ήδη εισπραχθεί 18,2 δισ ευρώ δηλαδή πάνω από το μισό (50,7%) των πόρων που αναλογούν στη χώρα. Με αυτό το ποσοστό, η Ελλάδα είναι 1η μεταξύ των 27 κρατών μελών ως προς τους πόρους που έχει εκταμιεύσει ως ποσοστό του ΑΕΠ 2023 (8,3% του ΑΕΠ 2023), ενώ βρίσκεται στην όγδοη θέση μεταξύ των 27 κρατών μελών όσον αφορά τις

εκταμιεύσεις ως ποσοστό του συνολικού προϋπολογισμού του Σχεδίου της. Όσον αφορά στις εκταμιεύσεις ανά σκέλος του προγράμματος: Για το σκέλος των επιχορηγήσεων, συνολικού προϋπολογισμού 18,22 δις, έχουν εκταμιευθεί 8,59 δις, δηλαδή ποσοστό 47,2%. Για το σκέλος των δανείων, συνολικού προϋπολογισμού 17,7 δις, έχουν εκταμιευθεί 9,62 δις, δηλαδή ποσοστό 54,4%. Σημειώνεται ότι τα 18,2 δις έχουν εκταμιευθεί μετά την θετική αξιολόγηση των τεσσάρων πρώτων αιτημάτων πληρωμής της Ελλάδας. Τον Δεκέμβριο 2024 η Ελλάδα υπέβαλε και το 5ο αίτημα πληρωμής για δάνεια και επιχορηγήσεις. Με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης του πέμπτου αιτήματος πληρωμής στο αμέσως προσεχές διάστημα, αναμένεται να εκταμιευθούν επιπλέον 3,1 δις ευρώ, ανεβάζοντας τις συνολικές εκταμιεύσεις προς την χώρα στα 21,3 δις και το ποσοστό εκταμιεύσεων στο 59,2% του συνολικού προϋπολογισμού του Σχεδίου. Ως προς την ολοκλήρωση των εκταμιεύσεων, σημειώνεται ότι βάσει του Κανονισμού ΤΑΑ αριθ. 2021/241 ως ισχύει (και συγκεκριμένα του άρθρου 24 παρ. 1), οι εκταμιεύσεις από την ΕΕ προς τα κράτη μέλη πραγματοποιούνται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2026.

Ως προς τα αιτήματα πληρωμής: Η Ελλάδα, με το 5^ο αίτημα πληρωμής που υπέβαλε τον Δεκέμβριο 2024 βρίσκεται στον στενό πυρήνα των χωρών που έχουν υποβάλει 5 και περισσότερα αιτήματα πληρωμής. Συγκεκριμένα, από τις 27 χώρες που λαμβάνουν πόρους από το ΤΑΑ, 1 χώρα (Ιταλία) έχει υποβάλει 7 αιτήματα, 2 χώρες (Κροατία και Πορτογαλία) έχουν υποβάλει το 6ο αίτημα, ενώ η Ελλάδα και άλλες 2 χώρες (Ισπανία, Σλοβακία) έχουν υποβάλει 5 αιτήματα πληρωμής.

Ως προς την εκπλήρωση των Οροσήμων: Τα εκπληρωμένα ορόσημα και στόχοι που αντιστοιχούν στα πρώτα τέσσερα αιτήματα πληρωμής και έχουν ήδη αξιολογηθεί θετικά ανέρχονται σε 107 (ποσοστό 28%). Για την υποβολή του 5^{ου} αιτήματος πληρωμής απαιτούνταν η εκπλήρωση 32 επιπλέον οροσήμων και στόχων, που ανεβάζουν τον αριθμό των συνολικών εκπληρωμένων οροσήμων από την Ελλάδα σε 139, ήτοι στο 35% του συνόλου. Σημειώνεται ότι ο μέσος όρος επίτευξης των 27 κρατών μελών είναι 28%. Ο αναλυτικός κατάλογος των οροσήμων και στόχων και των δράσεων (μεταρρυθμίσεων ή επενδύσεων) με τις οποίες συνδέονται, ανά αίτημα πληρωμής, παρατίθεται στο αναθεωρημένο Παράρτημα της 17055/24 Εκτελεστικής Απόφασης του Συμβουλίου Οικονομικών Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ως προς τις απορροφήσεις: Στο σκέλος των επιχορηγήσεων με προϋπολογισμό 18,22 δις ευρώ, έχουν ενταχθεί 828 έργα και δέσμες έργων ύψους 24,67 δις ευρώ. Έως 25/2/2025 οι πληρωμές ανήλθαν σε 9,07 δις ευρώ, που αντιστοιχούν σε ποσοστό απορρόφησης 36,8% επί του προϋπολογισμού των ενταγμένων έργων. Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά στο σκέλος των δανείων, στο πλαίσιο του δανειακού προγράμματος για τις επιχειρήσεις, έως 25/2/2025 είχαν υπογραφεί 419 δανειακές συμβάσεις ύψους 16 δις ευρώ από τα οποία 7,08 δις ευρώ είναι δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης. Το ποσοστό κεφαλαίων (δάνεια ΤΑΑ, δάνεια Τραπεζών, ιδιωτική συμμετοχή) που έχουν διοχετευθεί στην αγορά από τα συμβασιопоποιημένα δάνεια εκτιμάται στο 39% που αντιστοιχεί σε

6,25 δις ευρώ. Επομένως, συνολικά από τα δύο σκέλη του Ταμείου Ανάκαμψης οι πληρωμές μέχρι τον Φεβρουάριο 2025 ανέρχονται σε 15,32 δις ευρώ.

Σημειώνεται επιπλέον ότι για το έτος 2024 επιτεύχθηκαν όλοι οι στόχοι του Προγράμματος, καθώς υποβλήθηκαν δύο αιτήματα πληρωμής, ενώ η απορρόφηση ξεπέρασε τον ετήσιο στόχο (3,3 δις ευρώ) και έφθασε τα 3,4 δις ευρώ σε πληρωμές του σκέλους των επιχορηγήσεων, με την συμβολή όλων των Υπουργείων. Υπογραμμίζεται ότι η πλειοψηφία των Υπουργείων ξεπέρασαν τον ετήσιο στόχο τους, ενώ τα υπόλοιπα σημείωσαν πολύ υψηλά ποσοστά επίτευξης. Επιπλέον, εξασφαλίστηκε μετά από διαπραγμάτευση με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η χρηματοδότηση δύο σημαντικών νέων προγραμμάτων για τη χορήγηση στεγαστικών δανείων για την απόκτηση πρώτης κατοικίας Πρόγραμμα Σπίτι μου II, καθώς και δανείων για την αναβάθμιση κατοικιών και η χρηματοδότηση των απογευματινών χειρουργείων.

Πέραν των ανωτέρω, η πορεία υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας κρίνεται θετικά και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όπως αναφέρεται στην έκθεσή της για την Πορεία Υλοποίησης του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας προς το Συμβούλιο και το Ευρωκοινοβούλιο (Οκτώβριος 2024).

Σε ό,τι αφορά, στις ενέργειες για την αποτελεσματική παρακολούθηση της εφαρμογής και την διασφάλιση της έγκαιρης υλοποίησης των δράσεων του Ταμείου, επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ως αρμόδιο για τον συντονισμό και την παρακολούθηση των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης βρίσκεται σε διαρκή συνεργασία με την Γενική Γραμματεία Συντονισμού, τα Υπουργεία και τους Φορείς Υλοποίησης ώστε να παρακολουθεί και ενημερώνεται για την πραγματική εικόνα της προόδου υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου των έργων και να δίδονται κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση των δυσκολιών με σκοπό την έγκαιρη υλοποίηση των έργων και την πλήρωση των Οροσήμων. Επιπλέον, η πρόοδος υλοποίησης των έργων παρακολουθείται στενά και από τις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Για τις περιπτώσεις αντικειμενικών δυσκολιών κατά την υλοποίηση των έργων, αξιοποιούνται οι προβλέψεις του Κανονισμού 2021/241 ΤΑΑ (άρθρο 21) για την αναθεώρηση των Εθνικών Σχεδίων. Στο πλαίσιο αυτό, εγκρίθηκε η αναθεώρηση του Σχεδίου τον Δεκέμβριο 2023, με την οποία αναπροσαρμόστηκαν στόχοι και ορόσημα με βάση τις προβλέψεις του Κανονισμού, ενώ είχε προηγηθεί διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης με όλους τους ενδιαφερόμενους – όπως είχε γίνει άλλωστε και κατά την κατάρτιση του εθνικού σχεδίου. Παράλληλα υπάρχει συνεχής συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την υιοθέτηση αλλαγών προκειμένου να επιταχυνθεί η υλοποίηση των Δράσεων και να υπάρξει προσαρμογή στις συνθήκες της αγοράς. Κατά την αναθεώρηση του ΕΣΑΑ γίνεται αναπροσαρμογή προϋπολογισμών δράσεων όπου απαιτείται και αφαιρέσεις δράσεων που μεταφέρονται σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία για αντικειμενικούς τεχνικούς/διαχειριστικούς λόγους ή για λόγους δυσχερειών της αγοράς, ενισχύοντας παράλληλα τον προϋπολογισμό άλλων δράσεων για τις οποίες υπάρχει μεγάλη ζήτηση, για την πλήρη αξιοποίηση των

διατιθέμενων πόρων. Συναφώς σημειώνεται ότι το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο στην πρόσφατη έκθεσή του για την υλοποίηση του ΤΑΑ το έτος αναφοράς 2023, αναφέρει τις αναθεωρήσεις των εθνικών σχεδίων ως ορθό μέτρο για την ευελιξία και την καλύτερη προσαρμογή των σχεδίων στη μεταβαλλόμενες συνθήκες.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι δεν υφίσταται ζήτημα απώλειας πόρων λόγω τυχόν επιμέρους καθυστερήσεων κατά την υλοποίηση, στον βαθμό που το σύνολο των προβλεπόμενων δράσεων του ΤΑΑ ολοκληρωθεί εντός της περιόδου υλοποίησης του μηχανισμού.

Ο Διοικητής ΕΥΣΤΑ

Ορέστης Καβαλάκης